

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Goedkeuring en machtiging tot ondertekening van de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting;

1. INHOUDELIJK

Situering

Achtergrond en Vlaamse bevoegdheden

Voor uitgebreide achtergrondinformatie over dubbelbelastingverdragen wordt verwezen naar eerdere soortgelijke dossiers.

De DBV's en hun wijzigingen zijn verdragen die in principe zowel de bevoegdheid van de gemeenschappen als die van de gewesten raken. Artikel 2.1, b) van het voorliggende DBV bepaalt dat het voor België van toepassing is op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners, met inbegrip van de voorheffingen, de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen. In België bestaan geen andere belastingen van het inkomen of het vermogen.

Een DBV verbiedt de fiscale discriminatie op grond van nationaliteit. De overeenkomst met Japan bepaalt dit in zijn artikel 24 voor belastingen van elke soort en benaming. In België betreft zulk verbod het geheel van de verdragsmatig beoogde belastingen, dus met inbegrip van die welke de gewesten nu reeds heffen en die de gemeenschappen ooit kunnen heffen op grond van hun grondwettelijke autonomie (artikel 170 van de Grondwet).

Gemengd karakter en ondertekening

Tijdens zijn vergadering van 26 mei 2016 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de voorliggende overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten worden respectievelijk bevoegd geacht. Overeenkomstig de beslissing van de ICBB d.d. 9 juli 2008, worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen, behoudens bezwaar binnen de dertig dagen na de notificatie van het verslag door het secretariaat van de WGV.

De ondertekening is voorzien voor 12 oktober 2016 naar aanleiding van het staatsbezoek aan Japan. Aangezien de minister-president van de Vlaamse Regering zal deelnemen aan het staatsbezoek, wordt hij gemachtigd om de overeenkomst te ondertekenen.

Context

De overeenkomst van 1968 en de protocollen van 1988 en 2010

België en Japan wilden de fiscale belemmeringen wegnemen die een normale ontwikkeling van hun economische betrekkingen in de weg zouden staan. Op die manier wilden zij Belgische investeringen in Japan en Japanse investeringen in België bevorderen. De overeenkomst was van een niet te onderschatten belang vooral omdat Japan zijn betrekkingen met het Westen wenste te ontwikkelen en al met verschillende westerse landen een soortgelijk dubbelbelastingverdrag had gesloten.

Talrijke contacten tijdens de economische zending naar Japan in oktober 1987 toonden aan dat Japanse ondernemingen belangstelling hadden voor België, maar vaak werden afgeschrikt door de belastingdruk. Het was dus noodzakelijk snel maatregelen te nemen om die situatie om te buigen.

Aangezien de omstandigheden niet gunstig waren om op korte termijn een nieuw dubbelbelastingverdrag te sluiten, leek het beter om de bestaande overeenkomst te wijzigen door middel van een protocol. Het op 9 november 1988 ondertekende protocol strekte ertoe het stelsel dat in de bronstaat van toepassing was op dividenden en renten, aan te passen met het oog op de verbetering van de concurrentiepositie van België met betrekking tot de Japanse investeringen.

Nadat België zich ertoe had verbonden om zich aan te sluiten bij de internationale norm inzake de uitwisseling van inlichtingen, stuurde de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën op 3 april 2009 een ontwerpprotocol tot wijziging van artikel 26 van het dubbelbelastingverdrag van 1968, zoals gewijzigd, naar de Japanse overheid. De ondertekening vond plaats op 26 januari 2010 te Brussel.

Het voorliggende dubbelbelastingverdrag

België en Japan kwamen intussen overeen om een volledig nieuw DBV te sluiten. Het huidige DBV dateert immers al van 1968. Een wijziging van de bestaande overeenkomst is van groot belang vermits Nederland en Luxemburg intussen een gunstiger DBV met Japan hebben gesloten.

Na de bekrachtiging van het protocol van 26 januari 2010 werden de onderhandelingen over een herziening van het bestaande DBV aangevat. De eerste onderhandelingsronde vond plaats van 16 tot 18 maart 2015 in Brussel.

Op 1 april 2016 werd het volledig nieuwe DBV met Japan geparafeerd.

Inhoud

De overeenkomst is een klassiek DBV. Het heeft in de eerste plaats tot doel een dubbele belasting inzake belastingen op het inkomen te vermijden. Zij beoogt zo de positie van Belgische investeerders in Japan te verbeteren en België aantrekkelijker maken voor Japanse investeerders. De overeenkomst regelt ook de uitwisseling van inlichtingen tussen de belastingadministraties. Die inlichtingen zijn noodzakelijk voor de toepassing van de overeenkomst en de interne wetgeving van de beide staten met betrekking tot de door de overeenkomst beoogde belastingen. Tevens bevat de overeenkomst bepalingen inzake non-discriminatie en onderling overleg.

De overeenkomst telt 31 artikelen.

De overeenkomst

Artikel 1 bepaalt dat de overeenkomst van toepassing is op personen die inwoner zijn van één of van beide overeenkomstsluitende staten.

Artikel 2 geeft een overzicht van de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. Voor België is dit de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners, met inbegrip van de voorheffingen, de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen.

De overeenkomst is ook van toepassing op alle identieke of in wezen soortgelijke belastingen die na de datum van ondertekening, naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde overheden van de verdragspartijen zullen elkaar in kennis stellen van belangrijke wijzigingen in hun regelgeving inzake belastingen.

Artikel 3 geeft een reeks definities, onder meer een definitie van de verdragsluitende staten, hun grondgebied, de bedoelde rechtssubjecten, de bevoegde overheid en het internationale vervoer. De bevoegde autoriteit voor België is naar gelang het geval de minister van Financiën van de federale regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of diens gemachtigde vertegenwoordiger.

Artikel 4 is gewijd aan inwoners van de verdragspartijen. Het betreft iedere persoon die ingevolge de wetgeving van elke partij, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn of haar woon- of verblijfplaats, plaats van oprichting of leiding, of enige andere soortgelijke omstandigheid, en omvat eveneens die verdragspartij en elk politiek onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan. De term omvat echter niet personen die in die verdragsstaat alleen aan belasting zijn onderworpen op basis van inkomsten uit in die staat gelegen bronnen of van aldaar gelegen vermogen. Er geldt een aparte regeling voor personen die inwoner zijn van beide verdragspartijen.

Artikel 5 betreft de vaste inrichting van een onderneming.

De volgende artikelen hebben respectievelijk betrekking op inkomsten uit onroerende goederen, relevant voor de onroerende voorheffing waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is (artikel 6), ondernemingswinst (artikel 7), zee- en luchtvaart (artikel 8), afhankelijke ondernemingen (artikel 9), dividenden (artikel 10), interest (artikel 11), royalty's (artikel 12), vermogenswinst (artikel 13), inkomsten uit een dienstbetrekking (artikel 14), inkomsten uit tantièmes (artikel 15), inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars (artikel 16), pensioenen en sociale zekerheidsuitkeringen (artikel 17), inkomsten uit overheidsfuncties (artikel 18), betalingen aan studenten (art. 19), stille vennoten (art. 20) en andere inkomsten (art. 21).

Uitgezonderd anders bepaald is een inwoner van een verdragsluitende staat gerechtigd tot de voordelen toegekend door de bepalingen van lid 3 van artikel 10, lid 3 van artikel 11 of lid 1 van artikel 12 (artikel 22).

Artikel 23 bevat een reeks maatregelen die in Japan, respectievelijk in België, moeten worden toegepast tot het voorkomen van een dubbele belasting.

Artikel 24 (non-discriminatie) bevat een clause van nationale behandeling van personen en bedrijven. Inwoners of bedrijfszetels van de ene verdragspartij mogen niet minder gunstig worden behandeld dan die van de andere verdragspartij. Deze behandeling is van toepassing op belastingen van elke soort en benaming.

Artikel 25 houdt een regeling voor onderling overleg in, hetzij een eenzijdige regeling, hetzij een met wederzijdse instemming van de verdragspartijen. Elke persoon die van oordeel is dat de maatregelen van een verdragspartij of van beide verdragspartijen leiden tot een belastingheffing die in strijd is met verdragsbepalingen, kan, binnen de drie jaar nadat hij in kennis is gesteld van de maatregel, het bezwaar voorleggen aan de bevoegde overheid van de overeenkomstsluitende staat waarvan hij inwoner is of de nationaliteit bezit.

Artikel 26 regelt de uitwisseling van inlichtingen. De gegevensuitwisseling wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2 (artikel 26, §1).

De inlichtingen worden op dezelfde manier geheim gehouden als die welke onder de nationale wetgeving zijn verkregen. Zij worden slechts verstrekt aan de bevoegde personen of overheden die de inlichtingen enkel gebruiken voor officiële doeleinden. Deze personen of overheden mogen melding maken van de inlichtingen tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen (artikel 26, §2).

In geen geval mag dit verdragsartikel zo worden uitgelegd dat het een verdragspartij de verplichting zou opleggen: 1° om administratieve maatregelen te treffen in afwijking van de wetgeving en de administratieve praktijk van deze of gene partij; 2° om inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of de normale gang van de administratieve werkzaamheden van deze of gene partij; 3° om inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze onthullen of in strijd zouden zijn met de openbare orde en 4° informatie te verkrijgen of te verstrekken die vertrouwelijke communicatie tussen een cliënt en een advocaat zou onthullen (artikel 26, §3).

De aangezochte staat stelt alles in het werk om de gevraagde informatie te verkrijgen, zelfs wanneer hij die inlichtingen niet nodig heeft voor zijn eigen belastingheffing. In geen geval kunnen de beperkingen zo worden uitgelegd dat ze een verdragspartij toestaan het verstrekken van gegevens te weigeren met als enige motivering dat die inlichtingen niet van binnenlands belang zijn (artikel 26, §4).

Paragraaf 5 maakt de uitwisseling van welbepaalde inlichtingen, meer bepaald bankgegevens, mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een overeenkomstsluitende staat niet toestaat dat bewuste inlichtingen worden ingewonnen en verstrekt.

Artikel 27 heeft betrekking op de invorderingsbijstand. Deze bijstand wordt volgens paragraaf 1 niet beperkt door de artikelen 1 en 2 van de overeenkomst. De overige paragrafen betreffen de voorwaarden en de werkwijze van de invorderingsbijstand.

De verdragsbepalingen tasten in geen geval de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten genieten. De overeenkomst is niet van toepassing op internationale organisaties, hun organen of ambtenaren, noch op personen die lid zijn van diplomatieke zendingen of consulaire posten van een derde staat (artikel 28).

De titels van de artikelen van dit verdrag dienen enkel als referentie en doen geen afbreuk aan de interpretatie van het verdrag (artikel 29).

De overeenkomst treedt in werking op de dertigste dag na datum van de laatste kennisgeving waarbij de ene verdragspartij aan de andere partij meldt dat haar interne procedure is beëindigd. Voor de toepassing van de verdragsbepalingen wordt een onderscheid gemaakt tussen bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten, andere belastingen geheven of gevestigd naar het inkomen en belastingen naar het vermogen (artikel 30, §1 en 2).

De overeenkomst van 28 maart 1968 tussen het Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, zoals gewijzigd door de protocollen van 9 november 1988 en van 26 januari 2010, wordt beëindigd vanaf de datum van toepassing van deze overeenkomst (artikel 30, §3).

Artikel 31 bevat de bepalingen inzake de beëindiging van het DBV.

Het protocol

De bepalingen uit het protocol vormen een integrerend deel van de overeenkomst.

De bepalingen van het protocol geven verdere verduidelijking over artikelen uit het verdrag. Het gaat daarbij over de paragrafen die betrekking hebben op de inwoners van de verdragspartijen, inkomsten uit dienstbetrekking (artikel 14), maatregelen tot het vermijden van dubbele belasting (artikel 23) en de regeling voor onderling overleg (artikel 25).

De authentieke tekst van overeenkomst en het protocol is opgemaakt in het Engels. Een Nederlandse vertaling zal aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De voorliggende overeenkomst beoogt dubbele belasting te vermijden en belastingontduiking te voorkomen. Het kan een weerslag hebben op de inkomsten van de Vlaamse overheid. De fiscale bevoegdheden van de Vlaamse overheid komen actueel slechts in beperkte mate aan bod, namelijk met de onroerende voorheffing. De weerslag van deze overeenkomst op de inkomsten van de Vlaamse overheid is dus eerder marginaal, en kan, gezien de wederkerigheid van de overeenkomst, de inkomsten zowel in plus als in min beïnvloeden.

Het voorstel van regeringsbeslissing kreeg om die redenen een gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 5 september 2016. De Inspectie van Financiën besluit dat het voorstel de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse overheid beïnvloedt. Bijgevolg meent zij dat een gemotiveerd begrotingsakkoord vereist is. Dit werd bekomen op 30 september 2016.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Gemengde belastingverdragen hebben betrekking op alle belastingen die op het Belgische grondgebied worden gevestigd en dit ongeacht de entiteit die instaat voor de heffing ervan. Er is dus een weerslag mogelijk op de werking van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting;
- 2° machtiging te verlenen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid, om de onder 1° vermelde overeenkomst in naam van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest te ondertekenen of te laten ondertekenen door de vertegenwoordiger van de Vlaamse of de federale overheid die hij daartoe mandateert, op voorwaarde dat de Vlaamse overheid wordt vermeld in de aanhef en in de ondertekeningsformule, boven de handtekening van de ondertekenaar;
- 3° de minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten deze beslissing schriftelijk mee te delen aan de federale minister van Buitenlandse Zaken;

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

Bijlagen:

- een ontwerp van overeenkomst in het Engels;
- het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 5 september 2016.
- Het begrotingsakkoord d.d. 30 september 2016